

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

sp. zn. KO-07317/2014-ERU
č. j. 07317-43/2014-ERU

V Ostravě dne 24. května 2017

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-07317/2014-ERU a zahájeném dne 11. srpna 2014 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **TEPO s.r.o.**, se sídlem Mostecká 3210, 272 01 Kladno – Sítná, IČO: 498 27 065 (dále též jen „účastník řízení“), zast. JUDr. Františkem Hrudkou, advokátem se sídlem v Praze, Vodičkova 30, ev. č. ČAK 08881, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2013 (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost TEPO s.r.o., se sídlem Mostecká 3210, 272 01 Kladno – Sítná, IČO: 498 27 065, se tím, že v rozporu s ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách v cenové lokalitě „Kladno“ za kalendářní rok 2012 uplatnil a následně též vyúčtoval (požadoval) ceny tepelné energie, jejichž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen z důvodu uplatnění ekonomicky neoprávněných nákladů ve smyslu ust. bodů (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011 ze dne 26. září 2011, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí“), když v položkách „Správní režie“ kalkulací výsledných cen tepelné energie:

- v rozporu s ust. bodu (2.10.2) písm. b) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí uplatnil ekonomicky neoprávněný náklad ve výši 99,09 % z částky 29 223,78 Kč bez DPH, tj. neoprávněný náklad ve výši 28 957,84 Kč bez DPH, odpovídající „náhradě škody“, která byla způsobena při chemickém čištění kotlů a uplatněna Společenstvím vlastníků jednotek pro dům Studentská č. p. 3258 - 3259 Kladno, IČO: 247 63 195, dle faktury č. [REDAKCE],
- v rozporu s bodem (2.10.2) písm. c) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí uplatnil ekonomicky neoprávněný náklad ve výši 99,09 % z částky 14 710 Kč bez DPH, tj. neoprávněný náklad ve výši 14 576,14 Kč bez DPH, odpovídající „zůstatkové ceně vyřazeného majetku – notebooku ASUS NB U30 JC“ vyřazeného dne 30. září 2012,

a touto činností nedodržel závazný postup při tvorbě a kalkulaci ceny tepelné energie za kalendářní rok 2012, dopustil **spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.**

II. Účastníkovi řízení se podle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona ukládá opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu podle výroku I. tohoto rozhodnutí spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí **vytvořit opravné kalkulace výsledných cen tepelné energie za rok 2012 pro cenovou lokalitu „Kladno“**, které nebudou obsahovat ekonomicky neoprávněné náklady ve výši 43 533,98 Kč bez DPH uvedené ve výroku I. tohoto rozhodnutí, a na jejím základě **provést** s odběrateli tepelné energie v cenové lokalitě „Kladno“ opravné **vyúčtování** výsledných cen tepelné energie za rok 2012 spolu s příslušnou sazbou daně z přidané hodnoty a současně v povinnosti **doložit splnění** uvedených povinností Energetickému regulačnímu úřadu ve lhůtě 90 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

III. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ukládá **pokuta ve výši 43 533 Kč** (slovy: čtyřicet tři tisíc pět set třicet tři korun českých), která je splatná dle ust. § 17 odst. 6 téhož zákona do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 9914.

IV. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 9914.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 11. srpna 2014 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 11. prosince 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“).

II. Kontrolní zjištění

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení při kalkulaci výsledných cen tepelné energie v cenové lokalitě „Kladno“ a jejich vyúčtování za rok 2012 porušil cenové předpisy tím, že vyúčtoval ceny tepelné energie za rok 2012, jejichž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách.

Konkrétně nedodržel ust. bodu (1.1) cenového rozhodnutí tím, že ve výsledných cenách tepelné energie v kalendářním roce 2012 uplatnil náklady, které nejsou ekonomicky oprávněnými pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, nedodržel

ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí, neboť ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie jsou náklady nezbytné pro výrobu nebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, porušil ust. bodu (2.10.2), písm. b) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, kde se uvádí, že v ceně tepelné energie nelze uplatnit „náhrady škod na majetku, které nebyly způsobeny v důsledku živelní pohromy“, porušil ust. bodu (2.10.2), písm. c) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, kde se uvádí, že v ceně tepelné energie nelze uplatnit „náklady na vyřazení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a zůstatkovou cenu tohoto majetku“.

Účastník řízení uplatnil v položce „Správní režie“ ve výsledných kalkulacích cen tepelné energie za rok 2012 v cenové lokalitě „Kladno“ náklady, které nelze považovat za ekonomicky oprávněné v celkové výši 711 905,74 Kč, a to za členské příspěvky dobrovolným sdružením a za jejich poradenské služby, za umístěné plošné reklamy, za pořízení reklamních a dárkových předmětů, za náhradu škody, a za zůstatkovou hodnotu vyřazeného majetku.

O provedené kontrole byl dne 30. května 2014 sepsán protokol č. [REDAKCE] č. j. 14410-9/2013-ERU, s jehož obsahem byl účastník řízení seznámen tentýž den. Účastník řízení neuplatnil proti protokolu žádné námítky ve smyslu ust. § 17 zákona o státní kontrole.

Dne 19. června 2014 obdržel Úřad přípis účastníka řízení, v rámci kterého účastník řízení k jednotlivým nákladovým položkám v ceně tepelné energie v roce 2012, které nebyly kontrolními pracovníky uznány jako ekonomicky oprávněné, uvedl:

- k poradenským službám a členským příspěvkům, že vycházel z toho, že členství v Okresní hospodářské komoře Kladno, se sídlem nám. Sítná 3106, 272 01 Kladno, IČO: 463 55 596 (dále jen „OHK Kladno“) a Ekoenergospvazu ČR, o.s., se sídlem Řisuty 43, 440 01 Libčeves, IČO: 601 62 678 (dále jen „Ekoenergospvaz ČR“) je dobrovolné, ale obě tyto organizace se ve své činnosti zabývají a odborně komentují cenová rozhodnutí Úřadu a další zákony a vyhlášky týkající se cenové regulace tepelné energie,
- k plošným reklamám, že se snažil touto formou přiblížit potencionálním zákazníkům, dostat se více do podvědomí v daném regionu,
- k dárkovým předmětům, že byly použity cíleně pro odběratele jako forma poděkování,
- k náhradě škody, že bere na vědomí, že náhradu škody (špatné chemické čištění ve výši 29 223,78 Kč), která nebyla způsobena v důsledku živelné pohromy, nelze zahrnout do ceny tepelné energie,
- k zůstatkové ceně vyřazeného majetku, že bere na vědomí, že zůstatkovou cenou vyřazeného majetku ve výši 14 710 Kč nelze zahrnout do ceny tepelné energie.

III. Průběh správního řízení na I. stupni

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 6. srpna 2014 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 07317-1/2014-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 11. srpna 2014 a ve kterém byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Dne 12. srpna 2014 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-14410/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 07317-3/2014-ERU.

Dne 14. srpna 2014 obdržel Úřad přípis nazvaný „Oznámení o převzetí právního zastoupení“ ze dne 13. srpna 2014, jehož přílohou byla generální plná moc udělená účastníkem řízení JUDr. Františku Hrudkovi, advokátovi se sídlem v Praze, Vodičkova 30.

Dne 26. srpna 2014 správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 07317-5/2014-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno.

Dne 10. října 2014 obdržel Úřad vyjádření účastníka řízení k podkladům rozhodnutí, ve kterém účastník řízení k jednotlivým položkám uvedl následující:

K položce „Poradenské služby, členské příspěvky“ účastník řízení uvedl, že Úřad při svém závěru o ekonomicky neoprávněném nákladu uplatněném ve výsledné kalkulaci ceny tepelné energie na příspěvek a členství v Ekoenergospvazu ČR v částce ve výši 17 000 Kč a v částce ve výši 5 000 Kč a dále za členství v OHK Kladno v částce ve výši 10 000 Kč vychází z toho, že v obou případech jde o členství v dobrovolných sdruženích a že výkon podnikatelské činnosti účastníka řízení není podmíněn členstvím v nich, a proto poplatky za členství v těchto zájmových sdruženích nelze považovat za potřebný náklad pro proces výroby a rozvodu tepelné energie v dané cenové lokalitě.

Účastník řízení s tímto závěrem nesouhlasí, neboť členství v obou těchto sdruženích jsou pro účastníka řízení naprosto nezbytná, a to pro zajištění jeho ekonomické a technologicky efektivní distribuce tepla v souladu s platnými a účinnými právními i technickými normami. Obě sdružení jsou přitom platformou pro výměnu užitečných poznatků dalších subjektů působících ve stejné oblasti jako účastník řízení.

Ekoenergospvaz ČR z prostředků zajištěných členskými příspěvky pořádá odborné semináře a přednášky (vedené též zaměstnanci státní správy, včetně zaměstnanců Úřadu) a komentuje cenová rozhodnutí Úřadu. Fakticky se zároveň podílí na tvorbě ceny tepla. Informace odborného charakteru jsou přitom uveřejňovány na jeho webových stránkách (<http://www.eeccr.cz>) a jsou přístupné členům po zadání příslušného hesla.

V roce 2012 uspořádal Ekoenergospvaz ČR mj. kurz zlepšování účinnosti a snižování ztrát v rozvodech při dodávkách tepla a v jeho rámci bylo předáno CD s prezentací. V rámci jeho valných hromad byly dále provedeny prezentace, jejichž obsah byl uveřejněn na výše uvedených webových stránkách. Všechny tyto skutečnosti vyplývají z přehledu služeb Ekoenergospvazu ČR za rok 2012, jehož kopii účastník řízení přiložil. V této souvislosti účastník řízení uvedl, že náklady na ubytování a dopravu jeho zaměstnanců jsou hrazeny samostatně, tj. mimo uvedené členské příspěvky.

Díky výměně těchto informací může účastník řízení poskytovat dodávky tepelné energie a poskytovat své další služby odběratelům (spotřebitelům) ve stále lepší kvalitě, levněji a efektivněji, což vede nepochybně nejen k větší spokojenosti těchto odběratelů (dobré jméno účastníka řízení přitom napomáhá k získávání nových odběratelů), ale představuje

těž významný motivační prvek pro zachování odběru z CZT z jejich strany (namísto hromadného odpojování odběrateli a hledání náhradních zdrojů tepla nezávislých na CZT provozovaném účastníkem řízení).

Účastník řízení má tedy za to, že náklady na členské příspěvky v Ekoenergospvazu ČR a v OKH Kladno byly vynaloženy účelně a jsou ekonomicky oprávněnými ve smyslu cenového rozhodnutí.

K položce „Plošné reklamy“ účastník řízení uvedl, že Úřad při svém závěru o ekonomicky neoprávněném nákladu uplatněného ve výsledné kalkulaci ceny tepelné energie na plošnou reklamu vychází z názoru, že vynaložení značných nákladů širokému okruhu sportovních a zájmových činností v dané cenové lokalitě nese znaky spíše sponzoringu než cílené reklamy na propagaci výroby a rozvodu tepelné energie účastníkem řízení, neboť účastník řízení se ve většině případů prezentuje pouze logem společnosti a žádá z těchto prezentací však nevypovídá o předmětu podnikání účastníka řízení.

Účastník řízení s tímto závěrem nesouhlasí, neboť neodpovídá skutečnosti. Účastník řízení nejprve uvedl, že z žádného ustanovení zákona o cenách, cenového rozhodnutí, včetně jeho příloh, ani dalších obecně závazných cenových předpisů jednoznačně nevyplývá, že by náklady na reklamu nebylo možné uplatnit v ceně tepelné energie nebo že by šlo a priori o ekonomicky neoprávněný náklad.

Účastník řízení dále nesouhlasí s kvalifikací prezentace reklamních tabulí jako sponzoringu, kdy má jít o jednostranný tok finančních prostředků bez protisměrného pohybu vymezitelných služeb souvisejících s výrobou a rozvodem tepelné energie za rok 2012.

Účastník řízení zajišťoval umístění svých reklamních tabulí v kontrolovaném období převážně na základě nájemních smluv (vlastník pronajímal účastníku řízení příslušnou reklamní plochu) za nájemné. Vždy přitom šlo o synallagmatický vztah, který se vyznačuje vzájemností práv a povinností a vzájemnou podmíněností plnění, v jehož rámci vlastník jako pronajímatel přenechává účastníku řízení jako nájemci reklamní plochu za účelem dočasného umístění velkoformátové reklamní tabule a účastník řízení jakožto nájemce se za to zavazuje zaplatit vlastníkově jakožto pronajímateli nájemné.

Nájemné přitom nebylo sjednáno ve výši, která by byla nepřiměřená. Naopak výše nájemného byla v místě obvyklá s tím, že i další podmínky umístění reklamní tabule odpovídají ve všech ohledech standardním podmínkám (např. povinnost pronajímatele k obnovení reklamní tabule na vlastní náklady, dojde-li k jejímu poškození bez zavinění nájemce, tj. účastníka řízení, dále právo kontroly umístění panelu a jeho stavu ze strany nájemce apod.).

Účastník řízení přitom prostřednictvím uvedených reklamních panelů informoval veřejnost o své činnosti a o předmětu svého podnikání, o svých kontaktních telefonech, jakož i o dalších podstatných údajích (jak je uvedeno níže).

Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že v rámci zajišťované reklamy šlo vždy o oboustranně vyvážený nájemní vztah, v jehož rámci byly sjednány standardní podmínky umístění velkoformátových reklamních tabulí, nikoli dar.

Pokud jde o reklamní plochy, není pravdou, že by na nich bylo uváděno pouze logo účastníka řízení. Všechny plošné reklamy byly viditelně umístěny dle technických dispozic příslušného místa. Příslušný standardizovaný reklamní panel obsahoval kromě loga vždy též odkaz na webové stránky společnosti (www.tepo.cz), tel. kontakty (havarijní služba, provozní středisko apod.) a dále popis základních služeb poskytovaných účastníkem řízení (dodávka tepla a teplé vody, správa plynových kotelen, obsluha, údržba, rekonstrukce, revize plynových kotelen, topenářské a vodoinstalační práce apod.) a také snadno zapamatovatelný slogan odrážející oblast jeho činnosti („teplo Vašeho domova“). Tyto skutečnosti vyplývají z fotografií pořízených v rámci kontrolovaného období.

Pouze na okraj v této souvislosti účastník řízení uvádí, že i bez těchto doplňujících údajů je označení „TEPO“ v rámci cenové lokality „Kladno“ obecně spojováno právě s dodávkami tepla a souvisejících služeb, což odráží nejen obecnou známost a dobrou pověst účastníka řízení, ale zároveň odpovídá dlouhodobému zaměření jeho marketingové strategie na obyvatele lokality Kladna. S ohledem na tuto marketingovou strategii i s ohledem na pozici účastníka řízení jakožto největšího dodavatele na trhu dodávek energie v lokalitě Kladna je označení „TEPO“ mezi odběrateli fakticky nezaměnitelné.

Pokud jde o reklamu v rámci taneční soutěže a tanečních kurzů (taneční klub Admira), účastník řízení uvádí, že reklama se neomezovala pouze na prosté umístění reklamního banneru účastníka řízení, nýbrž vždy byla doprovázena mluveným slovem pořadatele a zástupce účastníka řízení, z něhož bylo vždy jednoznačně patrné, jakou činnost účastník řízení provádí. Na příslušném reklamním panelu v sále byl přitom vždy uveden popis poskytovaných služeb a jejich základní charakteristika a základní kontaktní údaje včetně webových stránek.

Ačkoli není jednoznačně patrné, co Úřad vytýká účastníku řízení v případě reklamního spotu vysílaném v rámci Kladenského zpravodaje, považuje účastník řízení za vhodné uvést následující skutečnosti.

Účastník řízení si u Jana Šeby objednal zajištění vysílání reklamního spotu, a to v rámci TV magazínu „Kladenský zpravodaj“ po dobu 6 měsíců (vždy 56 krát měsíčně). Tento 30 sekundový reklamní spot, který vznikl v r. 2011 (a jehož záznam účastník řízení v nižší kvalitě přiložil k vyjádření na multimediálním nosiči), srozumitelným způsobem informuje diváky „Kladenského zpravodaje“ o havarijní službě provozované účastníkem řízení. Jeho cílem bylo motivovat odběratele tepla k pravidelné údržbě a dále přesvědčit odběratele, aby případné havárie neřešili neodborně sami, ale místo toho využili zkušeností kvalifikovaných osob – zaměstnanců účastníka řízení – tj. odborníků.

Slogan „předejděte problémům včas, zavolejte TEPO – revize a údržba za nízkou cenu“ obsažený v předmětném reklamním spotu nevtíravě a nenáročnou formou motivuje k provádění pravidelné údržby topných těles prostřednictvím zaměstnanců účastníka řízení. Zároveň však propaguje havarijní službu účastníka řízení a uvedením telefonických kontaktů a webové adresy (oba tyto údaje jsou uvedeny v dolní části obrazu na bílém podkladu, a to po celou dobu reklamního spotu) odběratele přehledně informuje o tom, kam se mají obrátit v případě, že budou nuceni řešit některou havarijní situaci.

S ohledem na uvedené skutečnosti je proto zřejmé, že náklady na zajištění vysílání reklamního spotu nebyly vynaloženy neekonomicky, ale naopak měly za cíl zvýšit povědomí odběratelů o rozsahu dalších poskytovaných služeb ze strany účastníka řízení.

Účastník řízení dále nesouhlasí se závěrem Úřadu v tom smyslu, že jeho reklama byla zaměřena pouze na úzký okruh potencionálních zákazníků. Účastník řízení se vždy snažil prezentovat se všude tam, kde svůj čas (ať už krátkodobě nebo dlouhodobě) tráví jeho odběratelé (současní i potencionální). Je-li mu vytýkáno využívání reklamních ploch sportovišť, divadla nebo jiných prostor k uskutečňování kulturních akcí, potom účastník řízení musí uvést, že reklamní tabule byly ve všech případech velkoformátové a nacházely se na dobře viditelných místech (viditelných mj. též z ulice), případně v místech s velkou fluktuací osob.

Tyto skutečnosti jsou patrné z fotografií pořízených v rámci kontrolovaného období a přiložených k vyjádření účastníka řízení.

Reklama a reklamní plochy měly sloužit pro oslovení a získávání nových odběratelů (i pro udržení stávajících odběratelů), a tím k udržení tržeb na stávající úrovni (případně k zajištění jejich růstu).

V této souvislosti je nezbytné uvést, že v posledních deseti letech byly ve výrazné míře prováděny stavební úpravy vedoucí ke snížení energetické náročnosti budov (zateplování panelových sídlišť, instalace plastových oken a eurooken apod.). Tyto úpravy vedou k úsporám ve spotřebě energie v řádech několika desítek procent ročně a současně (proporcionálně k tomu) též k propadu odběru tepla. Účastník řízení přitom nemá možnost navýšit objem dodávek stávajícím odběratelům (už proto, že v rámci příslušného odběrného místa není většího odběru potřeba), a nezbyvá mu proto než snažit se vyrovnat tento propad získáním nových odběratelů. Pro dosažení tohoto účelu je přitom vhodná reklama naprosto nezbytná.

Dále je potřeba upozornit na skutečnost, že v souladu s podmínkami smlouvy o dodávkách tepelné energie mezi společnostmi Alpiq Generation (CZ) s.r.o., se sídlem Dubská 257, 272 03 Kladno - Dubí, IČO: 267 35 865 (dále jen „Alpiq Generation CZ“) jakožto výrobcem tepla a účastníkem řízení je sjednán určitý objem odebírané tepelné energie za určitou cenu a dále platí, že čím větší objem dodávek tepla účastník řízení odebere, tím nižší bude následně jednotková cena za dodaný GJ tepla.

Zároveň naopak platí, že s nižším objemem dodaného tepla vzrůstá jednotková cena dodávaného tepla, a to nejen v důsledku sjednané ceny dodávek společnosti Alpiq Generation CZ jakožto výrobce tepla účastníka řízení, ale též v důsledku fixních nákladů na rozvod tepla a na údržbu CZT a teplovodní sítě (tzn. náklady, které je nezbytné vynaložit v podstatě bez ohledu na objem rozváděného tepla).

Vyšší jednotková cena tepla od společnosti Alpiq Generation CZ při snaze pokud možno zachovat nebo příliš nezvyšovat cenu tepla odběratelům přitom snižuje prostor účastníka řízení pro další rozvoj služeb (omezení investic), případně pro dosažení zisku.

Dále platí, že čím vyšších tržeb je dosaženo, tím vyšší částka může být investována do rozvoje a údržby CZT a teplovodní sítě. Vyšší investice do CZT a teplovodní sítě přitom nepochybně podpoří vyšší kvalitu poskytovaných služeb a větší spokojenost odběratelů s těmito poskytovanými službami. Zároveň zajistí, aby i nadále odebírali teplo. Z dlouhodobého hlediska šířením dobrého jména provozovatele stimuluje připojování nových odběrných míst (např. v rámci přeměny a přebudování plynových nebo jiných lokálních kotelen apod.).

S ohledem na výše uvedené skutečnosti je účastník řízení přesvědčen, že náklady na reklamu nebyly vynaloženy neekonomicky, ale naopak že jsou nezbytné pro stabilizaci a rozvoj odběratelské základny, jakož i pro dosažení nižší ceny tepla od společnosti Alpiq Generation CZ, a jsou proto ekonomicky oprávněnými ve smyslu cenového rozhodnutí.

K položce „dárkové předměty“ účastník řízení uvedl, že Úřad při svém závěru o ekonomicky neoprávněném nákladu uplatněném ve výsledné kalkulaci ceny tepelné energie na dárkové předměty uvádí, že pořízení reklamních a propagačních předmětů by odběratelé (jakožto smluvní strana) nepožadovali, pokud by si byli vědomi toho, že jsou zahrnuti v ceně tepelné energie a vedou k jejímu zvýšení.

Účastník řízení s tímto názorem Úřadu nesouhlasil a považoval úvodem za nezbytné zdůraznit, že není pravdou, že by reklamní předměty byly spotřebovávány ze strany zaměstnanců účastníka řízení.

Smluvní stranou příslušných smluv o dodávkách tepla (na jejichž základě účastník řízení dodává tepelnou energii) je v drtivé většině případů velký subjekt, tj. škola nebo školka nebo společenství vlastníků jednotek (tedy nikoli fiktivní koncoví uživatelé bytů), kteří jsou reprezentováni prostřednictvím vedoucích, ředitelů nebo správců. S ohledem na tuto skutečnost je předávání reklamních předmětů příležitostí pro udržování dobrých kontaktů s odběrateli, případně pro projednání předpokládaného odběru tepelné energie, což jednoznačně přispívá k utužení vztahu dodavatel – klient. To zároveň přispívá ke zlepšení informovanosti ze strany odběratelů a stabilizaci, případně rozvoji odběratelské základny (propagace mezi správci bytových komplexů napojených na vlastní plynové kotelny, které mají být přebudovány a připojeny na CZT).

Pro úplnost lze uvést, že účastník řízení dle svých odhadů takto kontaktuje v posledních letech každoročně 250 - 300 odběratelů (stávajících i potencionálních).

Všechny předávané dárkové reklamní předměty přitom vždy obsahují dle technických možností vedle vyobrazení loga též základní údaje (základní popis činnosti nebo alespoň webové stránky, tel. kontakt apod.). Při distribuci těchto dárkových reklamních předmětů se zároveň vždy sledovala a sleduje základní zásada, podle níž předměty, na nichž je uvedeno pouze logo nebo pouze základní kontaktní údaje (typicky propisovací tužka), byly předávány společně s předměty s popisem činnosti společnosti (např. kalendář).

Lze proto shrnout, že cílem distribuce dárkových reklamních předmětů bylo udržet aktivní kontakt se zástupci valné většiny odběratelů a prohloubit informovanost o činnosti účastníka řízení. Dobrá informovanost přitom podporuje lepší využívání služeb nabízených účastníkem řízení a tím i větší spokojenost odběratelů. To následně napomáhá šíření dobrého jména účastníka řízení, což má následně kladný vliv na získávání nových odběrných míst.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti účastník řízení uzavírá, že náklady na pořízení dárkových reklamních předmětů byly vynaloženy účelně a jsou ekonomicky oprávněnými ve smyslu příslušného cenového rozhodnutí.

Závěrem účastník řízení uvedl, že dle jeho názoru nedošlo k porušení cenových předpisů a že při vynaložení výše popsanych nákladů postupoval vždy ekonomicky se zvláštním zřetelem k oprávněným zájmům odběratelů, a to ve snaze o optimální zajištění kvality a ceny poskytovaných služeb. S ohledem na tyto skutečnosti jsou všechny tyto

náklady dle názoru účastníka řízení způsobilé pro to, aby byly zahrnuty do ceny tepelné energie.

Vynaložení těchto nákladů bylo ze strany účastníka řízení motivováno snahou provozovat dodávky tepelné energie a poskytovat další služby odběratelům (spotřebitelům) ve stále lepší kvalitě a efektivněji při zachování stávající ceny.

Cílem má být nejen větší spokojenost těchto odběratelů ale též šíření dobrého jména účastníka řízení. To představuje nejen významný motivační prvek pro zachování odběru z CZT ze strany stávajících odběratelů (namísto hromadného odpojování odběratelů a hledání náhradních zdrojů tepla nezávislých na CZT provozovaném účastníkem řízení) ale i napomáhá též získávání nových odběratelů. Získání nových odběratelů má přitom přinést snížení jednotkové ceny tepelné energie odebíraného účastníkem řízení od společnosti Alpiq Generation CZ a zároveň zvýšení tržeb, což umožní vyčlenit vyšší prostředky na investice do obnovy údržby CZT a rozvodné sítě. Výsledkem těchto investic je zlepšení kvality služeb a zároveň i spokojenosti spotřebitelů.

K uvedenému účastník řízení dále uvedl, že jeho roční hospodářský obrat v roce 2012 činil 377 mil. Kč (obdobně za rok 2013 cca 400 mil. Kč). Výše ekonomicky neoprávněných nákladů by přitom dle názoru Úřadu, jenž vyplývá z příslušného kontrolního a správního spisu, neměla přesáhnout částku 712 tis. Kč.

Přestože účastník řízení zastává názor, že u převážné části nákladů vytýkaných ze strany Úřadu nejde o tzv. ekonomicky neoprávněné náklady (a proto nejde o porušení příslušných cenových předpisů), považuje za nezbytné upozornit na skutečnost, že ve vztahu k ročnímu obratu představují tyto náklady zcela zanedbatelnou částku (0,17 % obratu), a jejich podíl ve výsledné ceně je proto takřka nezatelný.

Dále je nebytné vzít v úvahu též skutečnost, že cena, za kterou účastník řízení dodává teplo svým odběratelům, patří v rámci České republiky k nejnižším. Z toho je patrné, že pro účastníka řízení je zásadní udržet cenu tepla pro odběratele v co možná nejpříznivější hladině při zachování standardní kvality poskytovaných služeb (a získávání dalších odběratelů a odběrných míst). Není proto jeho záměrem chovat se jakkoli neekonomicky nebo promítat do ceny tepla jakékoli neoprávněné náklady.

Účastník řízení ke svým majetkovým poměrům doložil výkazy zisku a ztrát zároveň s rozvahou za období let 2011 a 2012.

Přípisem ze dne 12. listopadu 2015 byl účastník řízení opětovně vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, zároveň byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti doložit aktuální majetkové poměry.

Dne 21. prosince 2015 obdržel Úřad vyjádření účastníka řízení, v rámci kterého účastník řízení dále ke svým předchozím vyjádřením uvedl, že členské příspěvky v Ekoenergospřívazku ČR a v OHK Kladno byly vynaloženy účelně a jsou ekonomicky oprávněnými náklady, neboť v rámci pořádaných akcí je poskytován značný prostor pro vzdělávání v oblasti teplárenství, a skýtají též dobrou příležitost pro výměnu užitečných informací (a to v rámci formálních i neformálních setkání s jednotlivými odborníky).

V březnu 2012 se např. uskutečnil v Praze v rámci setkání Ekoenergospvazu ČR kurz ekonomiky v teplárenství – zlepšování účinnosti při výrobě a snižování ztrát v rozvodech při dodávkách tepla, jejímž lektorem byl prof. Ing. ██████████, Ph.D., z ČVUT. Poznatky získané v rámci tohoto kurzu inspirovaly účastníka řízení k přijetí řady technických opatření v rámci jeho provozu, které přispěly ke snížení nákladů na dodávky tepla odběratelům, tj. přispěly k poskytování lepších služeb odběratelům účastníka řízení a tím zároveň k jejich spokojenosti. Dne 29. března 2012 se při valné hromadě Ekoenergospvazu ČR uskutečnil odborný seminář na téma „Nová legislativa v energetice“, a to k novelizaci zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií. Dále byl při této příležitosti přednesen přínosný referát (přípravený v návaznosti na předchozí konzultaci s příslušným odborem Úřadu) k technice vyplňování regulačních výkazů v teplárenství dle vyhlášky Úřadu č. 59/2012 Sb. Je zjevné, že tato přednáška byla nezbytná pro řádné plnění účastníka řízení vyplývajících z platné a účinné právní úpravy.

Účastník řízení dále ve svém vyjádření uvedl další výčet přednášek a jejich obsahu konaných Ekoenergospvazem ČR, často za účasti zaměstnanců Úřadu, z čehož vyvodil, že Úřad považuje za žádoucí provádět výkladovou a sjednocovací činnost preventivního rázu namísto pouhé následné kontroly dodržování cenových rozhodnutí. Tím se fakticky podílí na tvorbě ceny tepelné energie. Je tedy nepochybné, že členství účastníka řízení v odborných sdruženích je nejenom žádoucí, ale též nezbytné.

Účastník řízení dále nad rámec svých předchozích vyjádření týkajících se reklamy uvedl, že při jejím zajišťování vždy šlo o vyvážený nájemní vztah, v jehož rámci byly sjednány standardní podmínky umístění velkoformátových reklamních tabulí, nikoli o dar.

K umístění reklamních panelů účastník řízení dále uvedl, že reklamní plochy pronajaté od ██████████ byly v posuzovaném období pronajímány zejména na hlavních silničních tazích města (ul. Pražská) a hlavních ulicích na trasách MHD (např. ██████████). O vhodnosti lokalit pro umístění reklam zvolených účastníkem řízení svědčí mj. to, že např. reklama na rohu křižovatky na hlavní výpadové komunikaci vedoucí na Prahu je umístěna na viditelném místě hned vedle světelného reklamního panelu potravinového řetězce „Penny market“ při vjezdu do areálu nákupní zóny „Oáza“. Místa vhodná pro reklamu byla vybírána tam, kde se nachází plochy s reklamou dalších velkých inzerentů.

V řadě případů reklamní tabule obsahovaly kontaktní údaje a v pravém dolním rohu také mapu s vyznačenou trasou, jak se dostat od lokality umístění reklamního panelu k některé z provozoven účastníka řízení, kdy toto schéma standardně zabírá téměř celou dolní třetinu reklamního panelu.

Pokud jde o reklamy účastníka řízení v rámci sportovních areálů, vždy byly umístěny na velmi dobře viditelných místech, a to při vstupu do areálu nebo přímo na hřišti v místě, které je po celou dobu sportovní akce v zorném úhlu diváků a v sousedství dalších reklamních bannerů.

Ze skutečnosti, že i další inzerenti měli umístěny reklamní bannery v lokalitách využívaných pro reklamu účastníkem řízení jednoznačně vyplývá, že účastník řízení nebyl zdaleka jediným podnikatelským subjektem, který byl přesvědčen o kvalitě těchto lokalit, a je proto nepochybné, že jde o reklamy způsobilé oslovit značně široký okruh zákazníků.

Dne 23. prosince 2015 účastník řízení ke svým majetkovým poměrům doložil výkaz zisku a ztrát zároveň s rozvahou za období roku 2014.

Správní orgán dospěl k závěru, že se účastník řízení správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách dopustil, a proto vydal dne 2. února 2016 rozhodnutí č. j. 07317-25/2014-ERU (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla účastníkovi řízení za spáchání tohoto správního deliktu uložena pokuta ve výši 512 239 Kč, dále mu bylo uloženo opatření k nápravě spočívající v povinnosti vystavit odběratelům tepelné energie v cenové lokalitě „Kladno“ opravné vyúčtování dodávek tepelné energie za rok 2012, a také mu byla uložena povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

IV. Řízení o rozkladu

Dne 17. února 2016 podal účastník řízení rozklad proti napadenému rozhodnutí, v rámci kterého nad rámec svých dřívějších námitek uvedl, že v napadeném rozhodnutí není blíže specifikováno, z čeho přesně Úřad vyvozuje neoprávněnost uplatnění některých nákladů v ceně tepelné energie ze strany účastníka řízení a dále, že z napadeného rozhodnutí není jasné uvedení procentuální částky 99,09 % ve výroku rozhodnutí.

Dále účastník řízení uvedl, že zařazení (z hlediska Úřadu) ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné ceny tepelné energie bylo ze strany účastníka řízení vedeno přesvědčením, že jím zastávaná interpretace cenových předpisů, zejm. dotčeného cenového rozhodnutí, je správná.

Pokud jde o náhradu škody ve výši 29 223,78 Kč, která byla uplatněna Společenstvím vlastníků jednotek pro dům Studentská č. p. 3258, a dále zahrnutí zůstatkové ceny notebooku ASUS BV U30 JC ve výši 14 710 Kč, účastník řízení si i v těchto případech v okamžiku zahrnutí do výsledné ceny nebyl vědom toho, že by šlo o porušení cenových předpisů. Následně však neoprávněnost uplatnění těchto nákladů do výsledné ceny v rámci kontroly uznal. Závěr Úřadu o tom, že není schopen určit, zda šlo pouze o „chybnou interpretaci“ účastníka řízení či nikoli, je dle názoru účastníka řízení přitom pouhou proklamací, která postrádá jakékoliv bližší odůvodnění.

Účastník řízení dále v rámci rozkladu shrnul, že se při uzavírání předmětných nájemních smluv jednalo vždy o vztah synallagmatický, nájem reklamní plochy byl sjednán vždy v lokalitě s frekvencí většího počtu osob a nájemné bylo sjednáno ve zcela přiměřené výši. Účastník řízení zároveň podotknul, že vlivem klimatických podmínek a též snižováním energetické náročnosti budov došlo v posledních letech k poklesu odebraného množství tepelné energie ze strany stávajících odběratelů, přičemž tak musel v rámci marketingové strategie za účelem získání nových zákazníků s cílem snižování nákladů pro konečného spotřebitele informovat veřejnost o své činnosti a o předmětu svého podnikání. Vynaložení těchto nákladů tak bylo dle účastníka řízení nezbytné pro stabilizaci a rozvoj odběratelské základny, jakož i pro dosažení nižší ceny tepla od výrobce tepelné energie.

Účastník dále v rámci rozkladu uvedl, že vytýkané jednání nevykazuje materiální stránku správního deliktu. Jeho roční hospodářský obrat v roce 2012 činil 377 mil. Kč (obdobně za rok 2013 cca 400 mil. Kč). Výše ekonomicky neoprávněných nákladů přitom dle názoru Úřadu dosahují částky 512 239 Kč. Částka vytýkaných nákladů představuje pouhých 0,13 % ročního obratu, tj. jeho zanedbatelnou část.

Účastník řízení dále namítl, že pokuta uložená dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona o cenách ve výši jednonásobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, tj. na spodní hranici, není v souladu s ústavním pořádkem České republiky, neboť takto konstruovaná spodní hranice sazby pokut uplatňovaná v zákoně o cenách nesplňuje dle jeho názoru požadavky proporcionality a individualizace konkrétního případu, čímž dochází k porušení čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a dále čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě na ochranu základních práv a svobod.

O podaném rozkladu rozhodla dne 28. června 2016 předsedkyně Úřadu (dále jen „odvolací orgán“) rozhodnutím č. j. 07317-30/2014-ERU tak, že napadené rozhodnutí zrušila a věc vrátila prvostupňovému správnímu orgánu k novému projednání.

Odvolací orgán k nákladu za členské příspěvky OHK Kladno zejména uvedl, že Úřad z vlastní iniciativy nezjišťoval, zda OHK Kladno v rámci své činnosti pořádala pro své členy nějaké odborné semináře či vyvíjela jiné aktivity související s předmětem podnikání účastníka řízení či poskytovala účastníkovi řízení poradenské služby. Správní orgán by měl zejména na základě předmětu činnosti organizace a jejích aktivit, případně na základě informací vyžádaných přímo od této organizace, zvážit souvislost s předmětem licencované činnosti účastníka řízení a na základě takových zjištěných skutečností posoudit, zda náklad na členský příspěvek ve výši 10 000 Kč naplňuje definici ekonomicky oprávněného nákladu ve smyslu zákona o cenách a cenového rozhodnutí.

Co se pak týče nákladové položky „Plošné reklamy“ odvolací orgán uvedl, že selekce nákladů provedená prvostupňovým orgánem na skupiny „Sponzoring“ a „Reklama a televizní spot“ je matoucí, jelikož správní orgán neuvedl jednoznačná kritéria pro toto rozčlenění. Z podkladů obsažených ve správním spise je zřejmé, že na základě smluv o pronájmu reklamní plochy byla vždy poskytnuta plocha na budově či plotu, na které došlo k umístění poutače většího rozměru s totožnými údaji, a sice s logem účastníka řízení, popisem předmětu jeho činnosti, odkazem na webové stránky a telefonickým kontaktem na provozní středisko a havarijní službu. Prvostupňový správní orgán řádně neodůvodnil, z jakého důvodu určité náklady z výše uvedené nákladové položky považuje za skrytý sponzoring, nezabýval se vhodností umístění reklamy ve vztahu k případné fluktuaci osob či možnosti vlivu reklamy na určité spektrum stávajících i potencionálních zákazníků, které účastník řízení zamýšlel v rámci své marketingové strategie v konkrétním místě oslovit. Správní orgán tak pouze učinil obecné úvahy, kdy se nezabýval návštěvností míst v oblasti umístění jednotlivých reklam, nezjišťoval účastníkem řízení namítanou marketingovou strategii, když právě volba rozličných míst pro umístění reklamních poutačů mohla být podstatou strategie účastníka řízení, jak oslovit co nejširší spektrum stávajících i potencionálních zákazníků.

K ekonomické oprávněnosti tzv. dárkových předmětů odvolací orgán uvedl, že za situace, kdy nejsou zřejmé marketingové cíle, je obtížné hodnotit, zda vynaložení těchto nákladů mohlo být ekonomicky efektivní či nikoliv.

Ohledně skutkových zjištění k nákladovým položkám „Náhrada škody“ a „Zůstatková cena vyřazeného majetku“ se odvolací orgán plně ztotožnil se závěry vyslovenými v napadeném rozhodnutí.

V. Nové projednání věci

Dne 20. prosince 2016 požádal správní orgán v rámci došetření věci OHK Kladno o sdělení, zda v roce 2012 v rámci své činnosti pořádala odborné semináře či vyvíjela pro své členy aktivity související s podnikáním v oblasti výroby a rozvodu tepelné energie, a dále jaké služby byly ze strany OHK Kladno poskytovány v roce 2012 účastníkovi řízení. Požadované sdělení obdržel správní orgán následující den.

Dne 20. prosince 2016 vložil správní orgán do správního spisu záznamem č. j. 07317-32/2014-ERU Statut a Poplatkový řád Okresní hospodářské komory Kladno platný od 1. ledna 2009 a Výroční zprávu účastníka řízení za rok 2012 sestavenou dne 20. května 2013.

Dne 7. února 2017 vložil správní orgán do správního spisu záznamem č. j. 07317-34/2014-ERU Seznam partnerů, sponzorů TJ Baník Švermov a TK Admira Kladno dostupný na webových stránkách těchto subjektů.

Dne 8. února 2017 správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 07317-35/2014-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Dne 13. března 2017 obdržel správní orgán vyjádření účastníka řízení, v rámci kterého účastník řízení nad rámec dříve uvedeného k nákladům na členské příspěvky OHK Kladno sdělil, že ze správního spisu vyplývá, že sice OHK Kladno nepořádala v roce 2012 semináře týkající se výroby a rozvodu tepelné energie, avšak účastníkovi řízení byly poskytovány služby jako ostatním členům, tj. propagace a prezentace firmy, obchodní nabídky a poptávky, kdy tato činnost OHK Kladno vyplývá i z jejího Statutu. Činnost OHK Kladno tedy sleduje stejný cíl jako marketingová politika účastníka řízení, kdy jde pouze o jinou formu marketingu.

Co se týče nákladů na plošnou reklamu, účastník řízení ve svém vyjádření zopakoval své námítky z předchozích vyjádření a podaného rozkladu, kdy nad rámec doplnil, že pokud byli pro umístění reklamních sdělení vybíráni též pronajímatelé – provozovatelé sportovních a kulturních akcí, vždy byla tato sdělení dostatečně určitá, vybízející k využití nabízených služeb z předmětu činnosti účastníka řízení, a tudíž nešlo o sponzorování, ale o reklamu, neboť účastník řízení si u diváků (účastníků těchto akcí) snažil vytvořit tzv. goodwill, povědomí u diváků, prezentující jeho existenci, předmět činnosti a výsledek tohoto předmětu činnosti, aby diváky další následnou reklamou přesvědčil k využívání jeho služeb. V této souvislosti účastník řízení odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky č. j. 7 As 53/2010-72 ze dne 6. října 2010.

Účastník řízení se domnívá, že jím uznané ekonomicky neoprávněné náklady uplatněné v ceně tepelné energie (v celkové částce 43 933,78 Kč) jsou oproti objemu dodávané tepelné energie, Úřadem posuzovanému objemu nákladů či ročnímu obrátu účastníka řízení spíše marginální a nedosahující úrovně společenské škodlivosti základající odpovědnost za správní delikt.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jež měl k dispozici pro vedení

správného řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

VI. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení v roce 2012 podnikal v oblasti rozvodu tepelné energie na základě licence na rozvod tepelné energie č. 320101031 pro cenovou lokalitu „Kladno“. Dodavatelem tepelné energie do rozvodů centrálního zásobování byla v roce 2012 společnost Alpiq Generation (CZ) s.r.o., IČO: 267 35 865, se kterou má účastník řízení uzavřenu dlouhodobou smlouvu.

Účastník řízení v roce 2012 byl dále držitelem koncesní listiny vydané Magistrátem města Kladna dne 18. dubna 2003, ev. č. [REDAKCE] pro výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW. Účastník řízení byl v roce 2012 výrobcem a dodavatelem tepelné energie z 32 domácích kotelen.

V rámci správného řízení bylo zjištěno, že podle uzavřených „Smluv o prodeji tepelné energie“ s jednotlivými odběrateli uplatňoval účastník řízení v cenové lokalitě „Kladno“ jednosložkovou cenu tepelné energie.

Cena tepelné energie byla během kalendářního roku fakturovaná ve výši sjednané předběžné ceny sjednané k 1. lednu a vyúčtována ve výši výsledné ceny tepelné energie k 31. prosinci daného roku. S kalkulací předběžné ceny k 1. lednu 2012 zasílal účastník řízení odběratelům oznámení s názvem „Cenová doložka“, ve které byli všichni odběratelé upozorněni, že předběžná cena byla stanovena za předpokladu celkových ročních dodávek tepelné energie pro rok 2012 ve výši [REDAKCE] GJ. Vzhledem k tomu, že musí být dodržena vazba nákladů a množství dodávek tepelné energie na kalendářní rok, byla předběžná cena tepelné energie na rok 2012 stanovena na základě těchto smluvně potvrzených ročních dodávek.

Od roku 2012 zasílá účastník řízení všem odběratelům k žádosti o potvrzení předpokládaného ročního odběru tepelné energie pro jednotlivá odběrná místa na následující rok také tabulku skutečné spotřeby za tři předcházející roky. Pokud je skutečné množství dodávek tepelné energie po skončení roku (k 31. prosinci) odchýlné, účastník řízení se smluvně zavázal výslednou cenu tepelné energie tomu úměrně změnit.

Účastník řízení předložil kalkulace výsledných cen tepelné energie v cenové lokalitě „Kladno“ za rok 2012, a to na dvou úrovních předání tepelné energie:

1. primární (označení kódem „H“ horkovod), cena ve výši [REDAKCE] Kč/GJ bez DPH
2. sekundární (označení kódem „S“ sekundár), cena ve výši [REDAKCE] Kč/GJ bez DPH

Celkem bylo na těchto dvou úrovních předání dodáno [REDAKCE] GJ tepelné energie s tržbami ve výši [REDAKCE] Kč (tj. průměrná cena [REDAKCE] Kč/GJ bez DPH).

Na základě skutečnosti, že proti sjednanému množství tepelné energie na rok 2012 ve výši [REDAKCE] GJ byla vykázána za rok 2012 skutečná dodávka pouze [REDAKCE] GJ, byla

předběžná cena účastníkem řízení přepočtena podle předpokládané skutečné spotřeby již k 1. prosinci 2012, kdy účastník řízení vydal nový ceník. Vyrovnání předběžné ceny tepelné energie stanovené k 1. lednu 2012 na cenu výslednou bylo provedeno ve vyúčtování zaslaném odběratelům do 28. února 2013.

Celkové náklady zahrnuté do správní režie za cenovou lokalitu za rok 2012 byly ve výši [REDAKCE] Kč. V rámci „Správní režie“ uplatnil mimo jiné účastník řízení v ceně tepelné energie poměrnou část (99,09 %) z následujících položek.

VI. A. Poradenské služby, členské příspěvky

K jednotlivým položkám, které byly uplatněny v položce „Správní režie“, označené „Poradenské služby, členské příspěvky“, bylo zjištěno následující:

Účastník řízení uplatnil v ceně tepelné energie náklad za služby spojené s poradenstvím a členský příspěvek za rok 2012, a to dle daňových dokladů vystavených subjektem Ekoenergospaz ČR, a to dle faktury č. [REDAKCE] znějící na částku 17 000 Kč bez DPH a faktury č. [REDAKCE] znějící na částku 5 000 Kč bez DPH. Účastník řízení uplatnil v ceně tepelné energie náklad za členský příspěvek na rok 2012, dle faktury č. 220774 vystavené OHK Kladno.

VI. B. Plošné reklamy

K jednotlivým položkám, které byly uplatněny v položce „Správní režie“, označené „Plošné reklamy“, bylo zjištěno následující:

Účastník řízení uplatnil náklad ve výši 50 000 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] za pronájem reklamní plochy v prostorách restaurace U zlatého selátka, a to v době pořádání „Decentních večerů“ od 1. května 2012 do 31. prosince 2012, dle Smlouvy o pronájmu reklamní plochy uzavřené dne 11. dubna 2012 s panem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE]. Předmětem reklamy bylo umístění obchodního jména účastníka řízení na pódiu a na vstupenkách na uvedené akce.

Účastník řízení zahrnul dále do ceny tepelné energie náklad ve výši 72 000 Kč bez DPH dle Smlouvy o nájmu pozemku uzavřené dne 11. dubna 2012 s panem [REDAKCE]. Předmětem nájmu bylo umístění reklamního poutače s umístěním reklamy na pozemku v katastrálním území Kročehlavy, a to v období od 1. dubna 2012 do 31. prosince 2012.

Účastník řízení dále v ceně tepelné energie uplatnil náklad ve výši 45 000 Kč bez DPH dle faktury č. 19/12 znějící na částku 60 000 Kč (bez DPH) vystavené na základě Nájemní smlouvy uzavřené dne 11. dubna 2012 s podnikající fyzickou osobou [REDAKCE]. Předmětem nájmu byl pronájem reklamních ploch v lokalitách nám. Sítná a ul. C. Boudy k umístění 2ks reklamních panelů.

Účastník řízení uplatnil náklad ve výši 50 000 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] za pronájem reklamní plochy ve sportovním areálu TJ Baník Švermov, a to na období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2012, dle Smlouvy o pronájmu reklamní plochy uzavřené

dne 2. ledna 2012 s TJ Baník Švermrov, se sídlem Fr. Oplta 1262, 273 09 Kladno, IČO: 487 03 877. Reklamní plochou dle uvedené smlouvy se rozumí reklamní cedule na štítu provozní budovy u vchodu do areálu, prezentace účastníka řízení na webových stránkách jako partnera fotbalového oddílu a plachty umístění vedle branky.

Účastník řízení zahrnul dále do ceny tepelné energie náklad v celkové výši 50 000 Kč bez DPH dle faktur č. [REDAKCE] vystavených na základě Smlouvy o pronájmu reklamní plochy uzavřené dne 15. května 2012 s Tanečním klubem Admira Kladno, se sídlem Čs. armády 3190, 272 01 Kladno, IČO: 684 05 103. Reklamní plochou se podle této smlouvy rozumí vývěska ve výloze Kladenského divadélka, vyvěšení loga a mluvené slovo konferenciéra při tanečních soutěžích, plesech, kurzech, seminářích a soustředěních, klubová trika s logem, webové stránky tanečního klubu.

Účastník řízení uplatnil náklad ve výši 50 000 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] za pronájem reklamní plochy ve sportovním areálu FC Slavoj Kladno, a to na období od 1. května 2012 do 31. prosince 2012, dle Smlouvy o pronájmu reklamní plochy uzavřené dne 17. května 2012 s FC Slavoj Kladno, o.s., se sídlem Wolkerova 2136, 272 01 Kladno, IČO: 169 77 262.

Účastník řízení uplatnil rovněž v ceně tepelné energie náklad ve výši 22 500 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] vystavené na základě Smlouvy o spolupráci uzavřené dne 2. dubna 2012 s podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE]. Předmětem této smlouvy byl pronájem reklamní plochy o velikosti jednoho plotového dílce pro umístění reklamy s logem na adrese Dlouhá 33, Kladno, v období od 1. dubna 2012 do 31. prosince 2012.

Účastník řízení zahrnul dále do ceny tepelné energie náklad ve výši 5 000 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] vystavené na základě Smlouvy o pronájmu reklamní plochy uzavřené dne 5. června 2012 s Hokejovým klubem HC 1988, se sídlem Milady Horákové 2755, 272 00 Kladno, IČO: 452 44 782. Předmětem této smlouvy byl pronájem reklamní plochy ve sportovním areálu při všech mistrovských utkáních konaných v roce 2012 a umístění loga na dresech hráčů HC 1988.

Účastník řízení rovněž v ceně tepelné energie uplatnil náklad v celkové výši 50 000 Kč bez DPH dle faktur č. [REDAKCE] vystavených na základě Smlouvy o pronájmu reklamní plochy ve sportovním areálu „Aquapark Kladno – plavecký bazén“ uzavřené dne 5. června 2012 s TJ LaRS Kladno, klubem sportovního plavání, se sídlem Mostecká 3210, 272 01 Kladno, IČO: 148 00 900.

Účastník řízení zahrnul do ceny tepelné energie náklad v celkové výši 50 000 Kč bez DPH dle faktur č. [REDAKCE] vystavených na základě Smlouvy o pronájmu reklamní plochy ve sportovním areálu Rozdělov uzavřené dne 4. července 2012 se subjektem Vavřinec Kladno, o. s., se sídlem nám. Jana Opletala 3, 272 04 Kladno, IČO: 229 05 952.

Účastník řízení uplatnil v ceně tepelné energie náklad ve výši 40 000 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] vystavené na základě Smlouvy o dílo uzavřené dne 29. června 2015 s podnikající fyzickou osobou [REDAKCE]. Předmětem smlouvy bylo vysílání TV reklamního spotu vždy v souvislosti

s TV magazínem „Kladenský zpravodaj“ o délce 30 sekund (vysílání denně v Centru správních agend v Kladně, v areálu kladenského aquaparku, na webových stránkách města).

Účastník řízení dne 15. dubna 2014 písemně předal vyjádření k plošným reklamám, které byly uplatněny v ceně tepelné energie za rok 2012 se sdělením, že všechny plošné reklamy byly umístěny na viditelném místě dle dispozic sportovních areálů, tzn. reklamní poutače namontovány na mantinely, ochozy, oplocení, případně na budovy – dle přílohy – logo, základní nabídka služeb, webové stránky. K tanečním soutěžím účastník řízení písemně oznámil, že obsahem mluveného slova bylo poděkování a představení společnosti. K TV spotu účastník řízení uvedl, že předmětem reklamního spotu byla reklama na havarijní službu.

VI. C. Dárkové předměty

K jednotlivým položkám, které byly uplatněny v položce „Správní režie“, označené „Dárkové předměty“ bylo zjištěno následující:

Účastník řízení uplatnil v ceně tepelné energie náklad ve výši 102 970 Kč bez DPH dle faktury č. [REDAKCE] vystavené společností 1. Strategy marketing & media s.r.o., se sídlem Rybná 716/24, Staré Město, 110 00 Praha 1, IČO: 279 23 711. Jednalo se o náklad za dárkové předměty a tisky PF 2012 ve výši 102 970 Kč (z toho částka 59 785 Kč byla sice zaúčtována na účet 501200 jako spotřeba režijního materiálu, ale svým charakterem a dle rozpisu jednotlivého zboží ve faktuře se jedná o reklamní a dárkové předměty, které v celé výši měly být zaúčtovány na účet 518340 – reklamní a dárkové předměty). Konkrétně bylo účastníkem řízení pořízeno 1 000 ks kovových propisek Bird, gravírování 1 000 ks kovových propisek, 20 ks černé sady propisek Balman a potisk, 100 ks kalendářů Alleys a samolepky, 100 ks kalendářů Aqua a samolepky, 25 ks kalendářů Golf a samolepky, 25 ks kalendářů Seascapes a samolepky a 20 ks kalendářů Amazing Nature, samolepky a grafické práce PF 2012, včetně motivu.

Účastník řízení rovněž v rámci této položky uplatnil náklady ve výši:

- 40 500 Kč bez DPH za nákup 300 ks tichých vín (Rulandské šedé) dle faktury č. [REDAKCE] vystavené podnikající fyzickou Věrou Bilíkovou, se sídlem Svárov 43, 691 02 Velké Bílovice, IČO: 670 25 510,
- 1 440 Kč bez DPH za nákup 100 ks papírových tašek TWISTER dle faktury č. [REDAKCE] vystavené společností PAPERÁ s.r.o., se sídlem Hálkova 2217/13, 568 02 Svitavy, IČO: 259 45 653,
- 4 999,80 Kč bez DPH za nákup 200 ks dárkových tašek dle daňového dokladu č. [REDAKCE] vystaveného podnikající fyzickou osobou [REDAKCE]
- 8 100 Kč bez DPH za nákup 500 ks novoročních přání včetně jejich grafického návrhu dle faktury č. [REDAKCE] vystavené společností TEN MEDIA s.r.o., se sídlem Vrchlického 2770, 272 01 Kladno, IČO: 275 74 938.

VI. D. Náhrada škody

Účastník řízení uplatnil v ceně tepelné energie náklad ve výši 29 223,78 Kč dle faktury č. [REDAKCE] vystavené Společenstvím vlastníků jednotek pro dům Studentská č. p. 3258 - 3259

Kladno, se sídlem Studentská 3258, 272 04 Kladno, IČO: 247 63 195 (dále jen „SVJ Studentská“), spočívající v náhradě škody způsobené špatným chemickým čištěním.

V příloze faktury je uveden popis, jakým způsobem ke škodě došlo. Dne 19. června 2012 došlo u SVJ Studentská k čištění kotlů chemickým způsobem, přičemž došlo k zakalení a znečištění teplé vody. Po urgencích, stížnostech, ze strany SVJ Studentská bylo účastníkem řízení přislíbeno, že uhradí vyčíslenou škodu zapříčiněnou opětovným čištěním kotlů, odběrem nekvalitní vody a ohřevem špinavé vody.

VI. E. Zůstatková cena vyřazeného majetku

Účastník řízení dále uplatnil ve správní režii zůstatkovou cenu vyřazeného majetku ve výši 14 710 Kč, kdy se jednalo o notebook ASUU NB 030 JC. Dle inventární karty byl notebook zařazen dne 30. srpna 2010 a vyřazen byl dne 30. září 2012.

VII. Právní hodnocení

Dle ust. čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o cenách byl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení [tj. po 31. prosinci 2012, kdy byla vystavena vyúčtování ceny tepelné energie, s tím, že až nejdříve dne 1. ledna 2013 mohl účastník řízení požadovat výslednou cenu tepelné energie za ukončený rok 2012, když dle ust. bodu (2.6) cenového rozhodnutí výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok] novelizován, a to zákonem č. 457/2011 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Finanční správě České republiky, zákonem č. 18/2012 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky, kdy tyto novely nabyly účinnosti dne 1. ledna 2013, zákonem č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2014, dále zákonem č. 124/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. května 2014, a zákonem č. 353/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, kdy tato novela nabyla účinnosti dnem 15. ledna 2015 (dále souhrnně též jen „novelizovaný zákon o cenách“).

Jak zákon o cenách účinný do 31. prosince 2013 [v ust. § 16 odst. 1 písm. d)], tak i novelizovaný zákon o cenách vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 16 odst. 1 písm. d)] sjednání nebo požadování ceny, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona. Zákonná sazba za uvedený správní delikt, tj. výše pokuty, zůstala také nezměněna. K samotné skutkové podstatě vytýkaného správního deliktu správní orgán uvádí, že dle zákona o cenách účinného do 31. prosince 2013 i dle novelizovaného zákona o cenách vždy platilo a platí, že sjednání nebo požadování ceny, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona, je správním deliktem. Taktéž ust. § 6 zákona o cenách nedoznalo změny.

Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava novelizovaného zákona o cenách není pro účastníka řízení (tedy pachatele) příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené a ust. čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. zákona o cenách ve znění účinném do 31. prosince 2013).

Správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.

Z ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách vyplývá, že věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.

K provedení ust. § 6 zákona o cenách v energetických odvětvích vydává Úřad cenová rozhodnutí. V daném případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2012, bylo účinné cenové rozhodnutí Úřadu č. 2/2011 ze dne 26. září 2011, k cenám tepelné energie (tj. cenové rozhodnutí). Z cenového rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok.

Zákon o cenách v ust. § 2 odst. 7 stanovuje, že za ekonomicky oprávněné náklady se považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Dále tento zákon v témže ustanovení stanovuje, že při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží. Zvláštnosti daného zboží přitom reflektuje právě výše zmíněné cenové rozhodnutí.

Z ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí vyplývá, že ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie jsou ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, jímž je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Zároveň jsou v Příloze č. 1 cenového rozhodnutí uvedeny některé ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie včetně stanovení podmínek pro určení jejich výše.

Z výše uvedeného je patrné, že oprávněnost nákladu stanoví příloha č. 1 cenového rozhodnutí pouze u některých nákladů. Je tedy možné obecně uvést, že ekonomicky oprávněnými náklady jsou takové náklady, které splňují podmínky uvedené v bodu (1.2) cenového rozhodnutí a v ust. § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. S ohledem na uvedené lze tak konstatovat, že aby byl náklad v ceně tepelné energie nákladem ekonomicky oprávněným, musí (i) vycházet z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle zvláštního právního předpisu, (ii) být nezbytně související s výrobou anebo rozvodem

tepelné energie v kalendářním roce, (iii) musí jít o náklady na pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu.

Správní orgán musí posoudit splnění všech uvedených podmínek kumulativně, aby mohl dospět k závěru, zda jsou či nejsou náklady ekonomicky oprávněným nákladem v ceně tepelné energie. Činnost výroby a rozvodu tepelné energie je třeba také chápat nikoliv jako pouhý technologický proces, ale jako podnikatelskou činnost ve smyslu ust. § 3 odst. 1 energetického zákona, se kterou mohou souviset různé legitimně očekávané náklady.

Správní orgán poznamenává, že právní předpisy týkající se cenové regulace jsou do značné míry z hlediska svého účelu autonomní na předpisech předmětem právní úpravy obdobných, neboť jejich smyslem je veřejnoprávně regulovat část jinak soukromoprávního vztahu mezi prodávajícím a kupujícím za účelem ochrany slabších smluvních stran v rámci tržního prostředí s omezenou mírou konkurence, jehož typickým příkladem je centrální zásobování tepelnou energií. Skutečnost, že je nějaký náklad nákladem daňově uznatelným, tak samo o sobě nemusí znamenat ekonomickou oprávněnost nákladu v kalkulaci ceny.

Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň byl v roce 2012 dodavatelem tepelné energie v cenové lokalitě „Kladno“, přičemž povaha jeho činnosti spočívala právě ve výrobě a dodávce (tedy prodeji) tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupoval účastník řízení jako prodávající.

VII. A. Plošná reklama a dárkové předměty

Účastníkovi řízení bylo kladeno za vinu, že uplatnil v cenové lokalitě „Kladno“ v kalkulacích výsledných cen tepelné energie za rok 2012 v položce „Správní režie“ náklady za „Plošné reklamy“ a „Dárkové předměty“, které nelze uznat jako ekonomicky oprávněné ve smyslu ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí.

Ust. bodu (2.10.2) písm. e) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí stanovuje, že v ceně tepelné energie nelze uplatnit zejména výdaje na reprezentaci. Podle ust. § 25 odst. 1 písm. t) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění účinném do 31. prosince 2012 (dále jen „zákon o daních z příjmů“), se za náklady na reprezentaci považují náklady, kterými jsou zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dary. Za dar se nepovažuje reklamní nebo propagační předmět, který je opatřen obchodní firmou nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto předmětu nebo názvem propagovaného zboží nebo služby, jehož hodnota bez daně z přidané hodnoty nepřesahuje 500 Kč a který není s výjimkou tichého vína předmětem spotřební daně.

Z hlediska nákladů vynaložených na marketing, reklamu a propagaci nejsou vždy veškeré náklady podřaditelné pouze pod výše specifikovanou kategorii „výdaje na reprezentaci“, což je i případ dotčených nákladů účastníka řízení, a z toho hlediska je třeba oprávněnost takových nákladů posuzovat ve smyslu ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí.

Podle ust. § 1 odst. 2 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o regulaci reklamy“), se reklamou rozumí oznámení, předvedení či jiná prezentace šířená zejména komunikačními médii, mající za cíl

podporu podnikatelské činnosti, zejména podporu spotřeby nebo prodeje zboží, výstavby, pronájmu nebo prodeje nemovitostí, prodeje nebo využití práv nebo závazků, podporu poskytování služeb, propagaci ochranné známky.

U každého z nákladů na reklamu či propagaci, tedy nákladů nespádajících pod ust. bodu (2.10.2) písm. e) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, je pak nutno posoudit především, zda se jedná o náklad (i) související s činností držitele licence či nikoliv, (ii) přiměřený hospodářským výsledkům účastníka řízení z licencované činnosti a jeho hospodářskému záměru, (iii) přispívající k navýšení či uchování počtu odběratelů, (iv) přiměřený a účelný ve vztahu k cíli jeho vynaložení, (v) zaměřený na široký okruh adresátů a nejedná se například o smlouvu o reklamní činnosti zastírající jiný právní vztah (např. sponzoring) a (vi) kdy reklamní prostředek nepůsobí mimo reálný dosah poskytování služeb účastníka řízení, mimo lokality, kde se vyskytují současní či potenciální zákazníci účastníka řízení.

U nákladů za propagaci je pak nutné nad rámec shora uvedeného posoudit (i) zda se jedná skutečně o propagační předmět a nikoliv o náklad za reprezentaci ve formě daru ve smyslu ust. § 25 odst. 1 písm. t) zákona o daních z příjmu, (ii) komu byl tento propagační předmět distribuován, zda nesloužil pouze pro vnitřní potřebu účastníka řízení, např. jeho zaměstnancům, a (iii) zda propagační předmět není určený pouze odběratelům, tedy stávajícím zákazníkům, neboť kdyby tito věděli, že si jej sami zaplatí v ceně tepla, stěželi by jej po účastníku řízení požadovali.

Správní orgán při hodnocení nákladů vycházel z předpokladu, že se jedná o náklady související s činností držitele licence, neboť náklady na reklamu z obecného hlediska zjevně souvisejí s podnikatelskou činností, a o náklady přiměřené hospodářským výsledkům účastníka řízení z licencované činnosti.

Správní orgán však je v daném případě povinen s ohledem na výše uvedené a závazný právní názor odvolacího orgánu zabývat se marketingovou strategií účastníka řízení.

V daném kontextu je pak nutné ve vztahu k okolnostem tohoto konkrétního případu konstatovat, že plošné reklamy, jak vyplývá i z účastníkem řízení předložené fotodokumentace, byly umístěny viditelně. Z komplexního pohledu na jejich umístění (hlavní ulice, sportovní a kulturní areály, regionální TV) má správní orgán za to, že tyto plošné reklamy byly prezentovány širšímu okruhu adresátů, tj. stávajícím i potenciálním odběratelům účastníka řízení. Všechny reklamní panely byly umístěny na území cenové lokality „Kladno“, kdy tedy není možné konstatovat, že by reklamní prostředek působil mimo reálný dosah poskytování služeb účastníka řízení, tedy mimo lokality, kde se vyskytují současní či potenciální zákazníci účastníka řízení.

Při hodnocení ekonomické oprávněnosti nákladu na plošné reklamy vynaloženého účastníkem řízení pak není možné v žádném případě odhlédnout od skutečnosti, že reklamní panely mimo samotného loga účastníka řízení obsahovaly i odkaz na jeho webové stránky, telefonní kontakty na havarijní službu a provozní středisko účastníka řízení, slogan účastníka řízení a popis základních služeb poskytovaných účastníkem řízení svým zákazníkům. Z tohoto pohledu pak lze konstatovat, že tato forma reklamy je přiměřená a účelná ve vztahu k cíli jejího vynaložení, neboť jejím adresátům je zřejmý sortiment služeb poskytovaných účastníkem řízení, navíc reklama má i informační charakter pro stávající zákazníky účastníka řízení.

Co do hodnocení marketingové strategie je nutné přihlédnout i k vyjádření účastníka řízení, který je odběratelem tepelné energie od společnosti Alpiq Generation CZ, že a zvyšování počtu odběratelů s sebou může přinést snižování jednotkové ceny tepelné energie pro stávající odběratele.

S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že co do vytýkaných nákladů za plošné reklamy se ve správním řízení nepodařilo prokázat jejich ekonomickou neoprávněnost ve smyslu ust. bodů (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí.

Co se pak týče nákladů na dárkové (propagační předměty), má správní orgán za to, že se jedná v případě účastníka řízení o určitou formu reklamy ve smyslu výše uvedeného. Naopak ve správním řízení nebylo prokázáno, že by tyto dárkové předměty sloužily jen pro vnitřní potřebu účastníka řízení. Zároveň nebylo ve správním řízení prokázáno, že by dotčené dárkové předměty byly určeny jen pro stávající zákazníky. S ohledem na uvedené má správní orgán za to, že ani v tomto případě nebyla prokázána ekonomická neoprávněnost těchto nákladů ve smyslu ust. bodů (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené se pak správní orgán dále nezabýval námitkami účastníka řízení týkajícími se oprávněnosti nákladu za plošné reklamy a dárkové předměty uplatněné v ceně tepelné energie.

VII. B. Poradenské služby, členské příspěvky

Účastníkovi řízení bylo kladeno za vinu, že uplatnil v cenové lokalitě „Kladno“ v kalkulacích výsledných cen tepelné energie za rok 2012 v položce „Správní režie“ náklady za „Poradenské služby, členské příspěvky“, kde konkrétně neoprávněně zahrnul náklady za členské příspěvky a služby spojené s poradenstvím (Ekoenergeosvaz ČR, OHK Kladno). Dle názoru správního orgánu tedy tvoří výše uvedené náklady skupinu nákladů týkající se poradenství.

Bod (2.10.2) písm. j) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí stanovuje, že v ceně tepelné energie nelze uplatnit zejména platby za ekonomické, právní, poradenské nebo organizační služby, pokud není dodavatelem jednoznačně doloženo plnění těchto služeb.

Z uvedeného vyplývá skutečnost, že náklady za poradenské služby, včetně případných členských příspěvků, které lze vyhodnotit jako paušální náklady za tyto služby, lze do ceny tepelné energie promítnout, pokud:

- a. souvisí s výrobou nebo rozvodem tepelné energie,
- b. dodavatel tepelné energie doloží jejich plnění.

Dle názoru správního orgánu, aby mohly být náklady za poradenské služby promítnuty do ceny tepelné energie, musí být obě výše uvedené podmínky splněny současně. Zároveň je však nutné náklad hodnotit i z pohledu ust. § 2 odst. 7 zákona o cenách.

Z veřejně dostupných zdrojů je zjištělné, že Ekoenergeosvaz ČR je dobrovolným sdružením v energetice podnikajících fyzických a právnických osob na území České republiky, které svým členům poskytuje veškeré poradenství týkající se společné problematiky při technických činnostech, projektování, výstavbě, rekonstrukcích, ekologizaci výroby a přenosu energií, montážích, opravách, provádění technických cenových kontrol, zkoušek, revizí a ostatních záležitostí týkajících se energetických zdrojů a staveb.

Poradenskou činnost provádí jak členové svazu, tak externí odborníci a partnerské organizace, a to individuálně nebo prostřednictvím seminářů, pořádaných Ekoenergospazem ČR. Pro širokou odbornou veřejnost jsou pak organizována školení k aktuálním tématům a problematice související s činností Ekoenergospazu ČR.

Co se týče členství účastníka řízení v Ekoenergospazu ČR má správní orgán za to, že cíle tohoto sdružení souvisí s výrobou a rozvodem tepelné energie a jejich účelem je efektivnější způsob provádění licencované činnosti či živnosti svých členů. Tuto skutečnost v rámci správního řízení prokázal i účastník řízení, když uvedl výčet školení a porad konaných Ekoenergospazem ČR, jichž se zúčastnil, a jejich přínos pro licencovanou činnost účastníka řízení.

Při posuzování ekonomické oprávněnosti tohoto nákladu správní orgán vyhodnotil, že vzhledem k předmětu působnosti dotčeného sdružení nebylo v dané věci prokázáno, že by náklady vztahující se k Ekoenergospazu ČR byly ekonomicky neoprávněným nákladem ve smyslu ust. bodů (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí.

Z veřejně dostupných zdrojů je patrné, že v případě OHK Kladno se jedná o neziskovou organizaci, která sdružuje podnikatele v okrese Kladno. Hlavní náplní její činnosti je zastupování zájmů podnikatelů směrem ke státní správě a samosprávě. Dále organizace plní funkci poradní. Z vyjádření účastníka řízení i ze sdělení OHK Kladno a jejího Statutu pak vyplývá, že služby OHK Kladno spočívaly v propagaci a prezentaci účastníka řízení, obchodní nabídky a poptávky, tj. sledovaly marketingové cíle účastníka řízení. Z tohoto pohledu je pak nutné tento náklad hodnotit obdobně jako náklad za plošné reklamy, kdy i s ohledem na výši členského příspěvku správní orgán konstatuje, že tento náklad považuje za ekonomicky oprávněný náklad v ceně tepelné energie.

S ohledem na výše uvedené se pak správní orgán dále nezabýval námitkami účastníka řízení týkajícími se oprávněnosti nákladu za poradenské služby a členské příspěvky uplatněné v ceně tepelné energie.

VII. C. Náhrada škody

Účastníkovi řízení bylo kladeno za vinu, že uplatnil v cenové lokalitě „Kladno“ v kalkulacích výsledných cen tepelné energie za rok 2012 v položce „Správní režie“ náklady z položky „Náhrada škody“, kde v rozporu s bodem (2.10.2) písm. b) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí neoprávněně zahrnul náhradu škody, která byla způsobena při chemickém čištění kotlů.

Podle ust. bodu (2.10.2) písm. b) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí nelze v ceně tepelné energie uplatnit zaviněná manka a náhrady škod související s investiční výstavbou nebo spojené s odstraňováním škod majetku, které nebyly způsobeny v důsledku živelní pohromy.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že dne 19. června 2012 došlo u SVJ Studentská k čištění kotlů chemickým způsobem, přičemž došlo k zakalení a znečištění teplé vody. Po urgencích, stížnostech, ze strany SVJ Studentská bylo přislíbeno účastníkem řízení, že uhradí vyčíslenou škodu zapříčiněnou opětovným čištěním kotlů, odběrem nekvalitní vody a ohřevem špinavé vody.

Účastník řízení vzniklou škodu uhradil, ale částku zahrnul do nákladů v ceně tepelné energie. Na úhradě vzniklé škody se tak v rámci ceny tepelné energie podíleli všichni odběratelé účastníka řízení, včetně poškozeného společenství vlastníků.

Správní orgán má v tomto případě za nepochybné, že se v daném případě nejednalo o ekonomicky oprávněný náklad ve smyslu ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí, když tento náklad je svou povahou přímo přiřaditelný pod bod (2.10.2) písm. b) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, které výslovně stanoví nemožnost uplatnění takového nákladu v ceně tepelné energie. Sám účastník řízení pak neoprávněnost uplatněného nákladu po ukončení kontroly uznal.

VII. D. Zůstatková cena vyřazeného majetku

Účastníku řízení bylo kladeno za vinu, že uplatnil v cenové lokalitě „Kladno“ v kalkulacích výsledných cen tepelné energie za rok 2012 v položce „Správní režie“ náklady z položky „Zůstatková cena vyřazeného majetku“, kde v rozporu s bodem (2.10.2) písm. c) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí neoprávněně zahrnul zůstatkovou cenu majetku (notebook ASUS NB U30 JC) vyřazeného dne 30. září 2012.

Podle ust. bodu (2.10.2) písm. c) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí nelze v ceně tepelné energie uplatnit náklady na vyřazení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a zásob a zůstatkovou cenou tohoto majetku, kromě nákladů na likvidaci majetku (snížené o výnosy z likvidace), který ztratil způsobilost provozování.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení uplatnil v ceně tepelné energie zůstatkovou cenu vyřazeného majetku – notebooku ASUS NB 030 JC ve výši 14 710 Kč, který byl dle inventární karty zařazen dne 30. srpna 2010 a vyřazen dne 30. září 2012.

Správní orgán má v tomto případě za nepochybné, že se v daném případě nejednalo o ekonomicky oprávněný náklad ve smyslu ust. bodu (1.2) cenového rozhodnutí, když tento náklad je svou povahou přímo přiřaditelný pod bod (2.10.2) písm. c) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, které výslovně stanoví nemožnost uplatnění takového nákladu v ceně tepelné energie. Sám účastník řízení pak neoprávněnost uplatněného nákladu po ukončení kontroly uznal.

VII. E. Formální a materiální stránka správního deliktu

Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení v kalkulacích výsledných cen tepelné energie za rok 2012 uplatnil a následně též vyúčtoval náklady, které nelze uznat jako ekonomicky oprávněné, neboť požadoval ceny, jejichž výše není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách, když v rozporu s ust. bodů (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí v cenové lokalitě „Kladno“ uplatnil neoprávněně v položce „Správní režie“ náklady v celkové výši 43 533,98 Kč.

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly ze strany účastníka řízení naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Správní orgán se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného správního deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. ust. § 12 odst. 2 trestního zákoníku a ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Správní orgán je toho názoru, že věcné usměrňování cen spočívající ve stanovení závazných podmínek cenovými orgány pro všechny dodavatele tepelné energie při kalkulaci ceny [ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách] je jednou ze základních povinností, které musí dodavatel tepelné energie zabývající se prodejem tepelné energie bezpodmínečně dodržovat. Zároveň je povinen zajistit dostatečnou a odbornou kontrolu cenové kalkulace před ročním vyúčtováním odběratelům. Věcné usměrňování cen je dle správního orgánu natolik důležitým nástrojem, že je v zájmu státu a společnosti důležité přesné nastavení pravidel a podmínek věcného usměrňování nastaveného podle přísných kritérií, ke kterým jsou pak dodavatelé při výkonu své podnikatelské činnosti povinni přistupovat s maximální obezřetností a opatrností při jejich dodržování. V případě, že nejsou tyto podmínky a tento postup ze strany dodavatele tepelné energie dodrženy, může mít následné protiprávní jednání výrazný nepříznivý společenský dopad na odběratele.

Úřad upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplařství je považováno za tzv. odvětví s přirozeným monopolem, neboť v naprosté většině lokalit zásobovaných systémy centrálního zásobování tepelnou energií má dodavatel tepelné energie monopolní postavení bez možnosti změny způsobu vytápění, aniž by taková změna nevyžadovala významné investice na straně odběratelů tepelné energie.

V daném případě, kdy účastník řízení uplatnil do výsledné ceny tepelné energie v roce 2012 v cenové lokalitě „Kladno“ ekonomicky neoprávněné náklady v položce „Správní režie“ ve výši 43 533,98 Kč bez DPH, má správní orgán za to, že byla naplněna i materiální stránka trestnosti správního deliktu dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, neboť účastník řízení jednal v rozporu s jednou ze závazných podmínek věcného usměrňování cen dle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách. V případě, že není některá z podmínek stanovených v ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách dodržena, může mít následné protiprávní jednání výrazný nepříznivý společenský dopad na odběratele.

Nelze pak přisvědčit ani námitce účastníka řízení, který bagatelizuje výši neoprávněného majetkového prospěchu ve vztahu k naplnění materiální stránky správního deliktu vůči svému ročnímu obratu, posuzovanému objemu nákladů ze strany Úřadu či celkovému objemu dodávané tepelné energie. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení získal svým protiprávním jednáním neoprávněný majetkový prospěch, čímž své odběratele poškodil. Přestože se tento neoprávněný majetkový prospěch odrazil v jednotkové ceně tepelné energie zhruba 0,06 Kč/GJ či tvoří asi jen 0,1 promile ročního obratu účastníka řízení, není možné dle názoru správního orgánu tyto hodnoty srovnávat, neboť by obecně při posuzování materiální stránky dotčeného správního deliktu byli zvýhodňováni větší dodavatelé tepelné energie nad dodavateli menšími, přestože by dosáhli stejného neoprávněného majetkového prospěchu. Výše neoprávněného majetkového prospěchu však je posuzována při ukládání pokuty.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně prokázal, že se účastník řízení svým jednáním dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Z tohoto důvodu přistoupil k uložení pokuty.

VIII. Uložení pokuty a opatření k nápravě

VIII. A. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách lze uložit podle ust. § 16 odst. 4 písm. b) téhož zákona pokutu ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč.

Dle ust. § 2 odst. 5 zákona o cenách nepřiměřený majetkový prospěch získá prodávající, jestliže prodá zboží za cenu zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace. Toto ustanovení dále stanoví, že nepřiměřený majetkový prospěch může získat též kupující, jestliže nakoupí zboží za cenu výrazně nedosahující oprávněných nákladů nebo nižší, než je cena obvyklá, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, nebo za nižší než minimální nebo pevnou úředně stanovenou cenu.

Úřad prokázal, že účastník řízení do výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 pro cenovou lokalitu „Kladno“ do položky „Správní režie“ zahrnul náklady ve výši 43 533,98 Kč bez DPH, které nelze považovat za ekonomicky oprávněné.

Správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty za správní delikt dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 17 odst. 2 zákona o cenách k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k době trvání protiprávního stavu a k osobě pachatele.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy; v případě protiprávního jednání ze strany účastníka řízení, aby neporušil povinnosti vyplývající ze zákona o cenách.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku závažnosti správního deliktu. Neoprávněně navýšená částka účastníkem řízení v položce „Správní režie“ představuje sumu, kterou byli odběratelé tepelné energie povinni v důsledku protiprávního jednání účastníka řízení při vyúčtování zaplatit. Správní orgán opětovně upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplárenství je považováno za tzv. odvětví s přirozeným monopolem, neboť v naprosté většině lokalit zásobovaných systémy centrálního zásobování tepelnou energií má dodavatel tepelné energie monopolní postavení bez možnosti změny způsobu vytápění, aniž by taková změna nevyžadovala významné investice na straně odběratelů tepelné energie.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu ze strany účastníka řízení. Úřad není přesně schopen určit, zda zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné ceny bylo ze strany účastníka řízení účelovým porušením právní povinnosti či se jednalo o porušení v důsledku nedbalosti způsobené například nedůkladnou účetní kontrolou. Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán při posuzování způsobu spáchání správního deliktu nedošel k jednoznačnému a prokazatelnému závěru, že by jednání účastníka řízení bylo úmyslné, vyhodnotil tuto skutečnost ve prospěch účastníka řízení.

Správní orgán dále posuzoval otázku, zda výše uvedené protiprávní jednání bylo způsobeno aktivním konáním nebo opomenutím ze strany účastníka řízení, přičemž správní orgán dospěl k názoru, že byl tento protiprávní stav nepochybně vyvolán aktivním konáním, a to zahrnutím neoprávněných nákladů do kalkulace výsledné ceny a následným vstupem těchto neoprávněných nákladů do účastníkem řízení vystavených vyúčtování cen tepelné energie odběratelům, kdy výše cen neodpovídala podmínkám věcného usměrňování cen ve smyslu ust. § 6 zákona o cenách. Lze si však jen těžko představit, že by kalkulace výsledné ceny a vystavení vyúčtování byly tvořeny jinak (a to např. opomenutím), proto k této skutečnosti správní orgán nepřihlédl.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům a okolnostem správního deliktu spáchaného účastníkem řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení zahrnul do výsledné ceny tepelné energie ekonomicky neoprávněné náklady v celkové výši 43 533,98 Kč bez DPH, došlo zcela bez pochyby k poškození odběratelů, neboť v důsledku protiprávního jednání účastníka řízení došlo k neoprávněnému navýšení ceny tepelné energie za rok 2012, a tím vznikla škoda příslušným odběratelům, protože byli povinni tuto neoprávněně navýšenou částku zaplatit v rámci vyúčtování odběru tepelné energie za rok 2012.

Úřad se zabýval konkrétními dopady ekonomicky neoprávněných nákladů v kalkulacích výsledných cen tepelné energie celkem ve výši 43 533,98 Kč bez DPH na ceny tepelné energie a jejich vyúčtování.

Při ročním objemu prodeje tepelné energie 720 tis. GJ představují neoprávněné náklady v průměru cenu tepelné energie za rok 2012 nižší o částku pouze ve výši 0,06 Kč/GJ, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se správní orgán zabýval také zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Vzhledem k výše uvedenému bylo prokázáno, že protiprávní jednání ze strany účastníka řízení bylo dokonáno okamžikem zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů ve výši 43 533,98 Kč bez DPH do kalkulace výsledné ceny a předložením k úhradě příslušným odběratelům v rámci vyúčtování cen tepelné energie za rok 2012. Protiprávní stav vyvolaný účastníkem řízení právně trval až do 10. srpna 2014, tj. do dne předcházejícího zahájení tohoto správního řízení, neboť účastník řízení své pochybení doposud nenapravil. K odstranění tohoto protiprávního stavu tak uložil správní orgán výrokem II. tohoto rozhodnutí opatření k nápravě, jež je dále blíže odůvodněno.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného správního řízení za porušení ustanovení zákona o cenách ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z nichž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlédnout, což také správní orgán činí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Při stanovení výše pokuty se správní orgán zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán přitom vycházel zejména z účastníkem řízení předložených rozvah a Výkazů zisku a ztráty, kdy:

- v roce 2012 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 4 291 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 4 605 000 Kč. Tržby za výkony účastníka řízení ve stejném účetním období pak činily 404 990 000 Kč,

- v roce 2013 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 7 675 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 8 057 000 Kč. Tržby za výkony účastníka řízení ve stejném účetním období pak činily 407 569 000 Kč,
- v roce 2014 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši -2 885 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši -2 195 000 Kč. Tržby za výkony účastníka řízení ve stejném účetním období pak činily 365 738 000 Kč,
- v roce 2015 vykázal účastník řízení hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 3 110 000 Kč a provozní výsledek hospodaření ve výši 3 875 000 Kč. Tržby za výkony účastníka řízení ve stejném účetním období pak činily 362 661 000 Kč.

Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Vzhledem k výše uvedenému a na základě zohlednění všech otázek a okolností daného případu, dále pak s přihlédnutím ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem a majetkovým poměrům účastníka řízení, byla pokuta uložena tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, tj. ve výši jednonásobku zjištěného nepřiměřeného majetkového prospěchu posuzovaného protiprávního jednání účastníka řízení, kdy se jedná o pokutu při spodní hranici zákonné sazby.

Správní orgán tedy považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách a též energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VIII. B. Uložení opatření k nápravě

Dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona ukládá Úřad na základě zjištění porušení právních předpisů uvedeného v ust. § 18 odst. 1 téhož zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění. Opatření k nápravě tedy slouží k zajištění toho, že protiprávní jednání určitého subjektu, resp. protiprávní stav, který byl tímto protiprávním jednáním způsoben, bude uveden do souladu s právními normami. Jinými slovy, slouží k zajištění plnění veřejnoprávních povinností jeho adresáta.

Základními podmínkami pro uložení opatření k nápravě je existence stavu, který lze hodnotit jako protiprávní, a přičitatelnost tohoto stavu subjektu, jemuž má být opatření k nápravě uloženo. Správní orgán má za to, že obě základní podmínky jsou splněny, neboť protiprávní stav byl způsoben tím, že účastník řízení požadoval ceny tepelné energie, jejichž výše byla v rozporu s cenovými předpisy, přičemž současně porušil závazné podmínky pro sjednání cen stanovené cenovými předpisy. Jelikož protiprávní stav nastal aktivním jednáním účastníka řízení, tak zároveň nemůže být pochyb o přičitatelnosti tohoto stavu účastníkovi řízení jako jeho původci. S ohledem na uvedené proto správní orgán vyhodnotil, že je namístě opatření k nápravě uložit, jelikož je na místě vzniklý protiprávní stav také odstranit.

Ve správním řízení je účastníkovi řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí uloženo opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu podle výroku I. tohoto rozhodnutí spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí vytvořit opravné kalkulace výsledných cen tepelné energie pro rok 2012 tak, aby v nich nebyly zahrnuty ekonomicky neoprávněné náklady v celkové výši 43 533,98 Kč bez DPH, uvedené ve výroku I. tohoto rozhodnutí, a na jejich základě provést s odběrateli tepelné energie v cenové lokalitě „Kladno“ vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2012 spolu s příslušnou sazbou daně z přidané hodnoty, a současně v povinnosti doložit splnění uvedené povinnosti Úřadu ve lhůtě 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí

Správní orgán rozhodl o uložení opatření k nápravě z toho důvodu, že částku ve výši 43 533,98 Kč bez DPH bylo možné identifikovat jako neoprávněný majetkový prospěch, který získal účastník řízení na úkor svých odběratelů v roce 2012. Tuto částku tedy odběratelé tepelné energie zaplatili navíc a mělo by tak dojít k jejímu vrácení tehdejšími odběratelům tepelné energie v závislosti na tom, jak se na úhradě této částky podíleli. O možnosti vrácení části kupní ceny za dodanou tepelnou energii se odběratelé dozvědí právě prostřednictvím vyúčtování ceny tepelné energie za rok 2012.

Správní orgán má současně za to, že lhůta ke splnění opatření k nápravě v délce 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí je vzhledem k náročnosti postupu, který musí účastník řízení vykonat pro splnění opatření k nápravě, přiměřená a dostačující.

Správní orgán odůvodňuje délku této lhůty též v návaznosti na znění ust. § 16 vyhlášky č. 210/2011 Sb., o rozsahu, náležitostech a termínech vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb. V ust. § 16 odst. 1 citované vyhlášky se uvádí, že dodavatel tepelné energie provádí odběrateli bezplatně vyúčtování dodávky tepelné energie nejméně jednou za kalendářní rok, a to k 31. prosinci kalendářního roku, který je posledním dnem vyúčtovacího období. Vyúčtování dodávky tepelné energie za kalendářní rok poskytuje dodavatel odběrateli nejpozději do 28. února následujícího kalendářního roku, pokud

se s odběratelem nedohodne jinak. V ust. § 16 odst. 2 výše uvedené vyhlášky se pak uvádí, že je-li vyúčtovací období kratší než kalendářní rok, provede dodavatel tepelné energie vyúčtování dodávky tepelné energie vždy k poslednímu dni tohoto vyúčtovacího období, nejpozději do konce následujícího měsíce.

S ohledem na skutečnost, že účastníkovi řízení bylo uloženo opatření k nápravě spočívající v povinnosti vytvoření opravné kalkulace výsledné ceny za rok 2012 a v provedení vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2012, tj. fakticky za celý kalendářní rok 2012, Úřad stanovil účastníkovi řízení lhůtu 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí v návaznosti na ust. § 16 odst. 1 výše uvedené vyhlášky, která počítá se lhůtou fakticky 59 dnů ode dne skončení kalendářního roku („do 28. února následujícího kalendářního roku“) pro provedení vyúčtování za celý kalendářní rok. Správní orgán je toho názoru, že tato lhůta plně splňuje požadavek přiměřenosti, neboť poskytuje účastníkovi řízení dostatečnou lhůtu na nápravu vzniklého protiprávního stavu, a to i vzhledem k náročnosti postupu, jež musí účastník řízení vykonat.

Téhož názoru je správní orgán ve vztahu k další části uloženého opatření k nápravě, tj. v povinnosti účastníka řízení doložit splnění uvedené povinnosti Úřadu ve lhůtě 90 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Tedy, že i tato lhůta je přiměřená.

VIII. C. Náklady řízení

Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Nesplnění povinnosti uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí může být po nabytí právní moci a vykonatelnosti tohoto rozhodnutí podle ust. § 96d odst. 1 písm. d) energetického zákona Úřadem vymoženo uložení donucovací pokuty. Donucovací pokuty lze v souladu s ust. § 96d odst. 3 téhož zákona ukládat opakovaně, přičemž jednotlivá donucovací pokuta držitelů licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie může být uložena až do výše 1 000 000 Kč.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava